

Warszawa, dnia 26 maja 2026 r.

Poz. 529

**UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 21 maja 2026 r.

w sprawie godności osób z neuro różnorodnością

Obowiązek poszanowania i ochrony godności człowieka oraz zapewnienia wszystkim równego traktowania powinien znajdować odzwierciedlenie w sposobie działania organów władzy publicznej oraz wszystkich instytucji wykonujących zadania publiczne. Wymaga to podejścia opartego na wiedzy, zrozumieniu oraz odpowiedzialności instytucjonalnej, a także rozwijania kompetencji osób wykonujących zadania publiczne, w szczególności w zakresie komunikacji, rozpoznawania sytuacji oraz deeskalacji napięć.

Neuro różnorodność stała się elementem struktury społecznej, obecnym we wszystkich obszarach życia, od edukacji, przez rynek pracy, po relacje społeczne i funkcjonowanie instytucji państwowych. Osoby neuro różnorodne, w tym osoby w spektrum autyzmu, z ADHD, zespołem Tourette'a czy wykazujące inne różnice neuro rozwojowe, wnoszą do wspólnoty istotny potencjał, kompetencje i perspektywy. Jednocześnie jednak napotykać bariery wynikające nie z własnych ograniczeń, lecz z niedostosowania systemów społecznych i instytucjonalnych do ich potrzeb.

Ochrona godności osób z neuro różnorodnością wymaga nie tylko powstrzymywania się od działań naruszających ich prawa, lecz także podejmowania aktywności zmierzających do eliminacji barier i zapewnienia rzeczywistej równości w dostępie do praw i usług publicznych. Brak odpowiedniego rozpoznania potrzeb, właściwej komunikacji i adekwatnych procedur może prowadzić do nieporozumień, eskalacji napięć oraz decyzji nieadekwatnych do rzeczywistej sytuacji osób neuro różnorodnych, co może skutkować uchybieniem ich godności oraz naruszeniem zasady równego traktowania.

Działania w tym obszarze powinny mieć charakter systemowy i długofalowy, obejmować współpracę organów władzy publicznej, instytucji naukowych oraz partnerów społecznych. Tylko spójne i konsekwentne podejście pozwoli na tworzenie rozwiązań odpowiadających standardom państwa prawa oraz rzeczywistym potrzebom obywateli.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej wyraża przekonanie, że konsekwentne działania na rzecz uwzględniania neuro różnorodności w politykach publicznych przyczynią się do wzmocnienia realizacji konstytucyjnych praw i wolności, zwiększenia świadomości społecznej oraz budowy zaufania obywateli do państwa.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Marszałek Senatu: *M. Kidawa-Błońska*